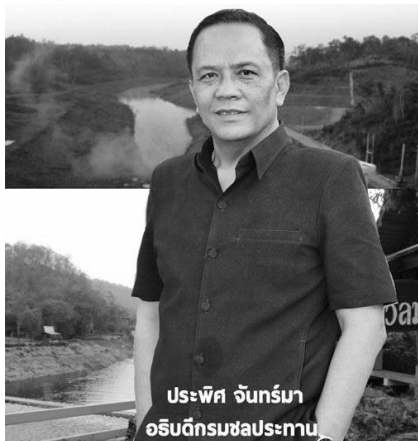

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันศุกร์ที่ 2 เมษายน พ.ศ.2564

คอลัมน์สถานีเกษตร-สิ่งแวดล้อม : ลุ่มน้ำวังพันวิกฤติแล้ง

ลุ่มน้ำวัง เป็น 1 ใน 22 ลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ 6.75 ล้านไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัดคือ ลำปาง และตาก เป็น 1 ใน 4 สาขาของแม่น้ำเจ้าพระยา มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาผีปันน้ำ ไหลมารวมกับแม่น้ำปิง ที่ อำเภอ บ้านตาก จังหวัดตาก มีความยาวตามลำน้ำประมาณ 460 กิโลเมตร

เขื่อนกิ่วลม และเขื่อนกิ่วคอหมา เป็น 2 แหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนขนาดใหญ่ของลุ่มน้ำวัง ปีนี้ปริมาณฝนที่ตกและน้ำที่ไหลเข้าอ่างเก็บน้ำของทั้ง 2 เขื่อนน้อยกว่าเกณฑ์เฉลี่ยเล็กน้อย ล่าสุด ณ วันที่ 30 มีนาคม 2564 เขื่อนกิ่วลมมีปริมาณน้ำ 55.86 ล้านลูกบาศก์เมตร(ลบ.ม.) คิดเป็น 52.59% ของปริมาณความจุ ส่วนเขื่อนกิ่วคอหมา มีปริมาณน้ำ 59.22 ล้านลบ.ม. คิดเป็น 34.84%ของปริมาณความจุ

เมื่อวันก่อนท่านอธิบดีกรมชลประทาน นายประพิศ จันทรมา ได้นำสื่อมวลชนลงพื้นที่ตรวจสอบสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำวัง โดยได้ให้ความมั่นใจว่า แม้ปริมาณน้ำที่ไหลเข้าเขื่อนจะน้อยกว่าค่าเฉลี่ยก็ตาม แต่มีปริมาณน้ำใกล้เคียงกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และกรมชลประทานได้วางแผนบริหารจัดการน้ำไว้เรียบร้อยแล้ว ดังนั้นปริมาณน้ำที่มีอยู่จะเพียงพอใช้ในฤดูแล้งตามแผนที่วางไว้ในทุกกิจกรรมการใช้น้ำ และมีสำรองใช้ในช่วงต้นฤดูฝนอย่างแน่นอน

นอกจากนี้ยังมีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะสามารถส่งน้ำเป็นกรณีเร่งด่วน เพื่อสนับสนุนน้ำให้กับพื้นที่ลุ่มน้ำวังตอนล่างที่กำลังประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในขณะนี้ ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ ตำบล ยกกระบัตร ตำบลวังจันทร์ ตำบลวังหมัน ในเขตอำเภอสามเภา และตำบลแม่สลิด ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก อีกด้วย

ตามแผนจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้งตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 – 31 กรกฎาคม 2564 จะจัดสรรน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆรวมทั้งปริมาณน้ำสำรองใช้ในช่วงต้นฤดูฝนของเขื่อนทั้ง 2 แห่งดังกล่าวมีปริมาณทั้งสิ้น 152 ล้านลบ.ม. แบ่งเป็น จัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค 16.1 ล้าน ลบ.ม. น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ 34.9 ล้าน ลบ.ม. น้ำเพื่อการเกษตร 11.2 ล้าน ลบ.ม. น้ำเพื่อกิจกรรมอื่น ๆ 20.0 ล้าน ลบ.ม. และน้ำสำรองกรณีฝนมาล่าช้าหรือฝนทิ้งช่วง 69.8 ล้าน ลบ.ม.

“กรมชลประทานสามารถบริหารจัดการน้ำเป็นไปตามแผนทุกอย่าง โดยขณะนี้ได้จัดสรรไปแล้ว 46.9 ล้านลบ.ม. ยังคงเหลือน้ำที่จะต้องจัดสรรตามแผนจนถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2564 ดังนี้ น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค 6.1 ล้าน ลบ.ม. น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ 13.5 ล้าน ลบ.ม. น้ำเพื่อการเกษตร 0.7 ล้าน ลบ.ม. น้ำเพื่อกิจกรรมอื่นๆอีก 15 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งปริมาณน้ำที่มีอยู่เพียงพอที่จะจัดสรรน้ำตามแผนแน่นอน” อธิบดีกรมชลประทานกล่าวยืนยัน

นอกจากนี้หากมีพื้นที่ใดในลุ่มน้ำวัง ประสบภัยแล้งก็มีปริมาณที่สำรองไว้เพื่อจัดกิจกรรมอื่นๆ สามารถนำไปช่วยเหลือได้ทันทีรวมทั้งหากเกิดกรณีฝนมาซ้ำ หรือฝนทิ้งช่วงในฤดูฝนก็ยังมีปริมาณสำรองไว้อีกถึง 69.8 ล้าน ลบ.ม.

“ปีนี้ลุ่มน้ำวังไม่ประสบวิกฤติภัยแล้งอย่างแน่นอน” อธิบดีกรมชลประทานมั่นใจ!!

รัฐศักดิ์ พลสิงห์

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ฉบับวันศุกร์ที่ 2 เมษายน พ.ศ.2564

ศวก.ด้านมะขามเตี้ย ต้นแบบแปลงใหญ่มันสำปะหลัง

“พื้นที่ ต.หนองไผ่ อ.ด่านมะขามเตี้ย จ.กาญจนบุรี เดิมจัดอยู่ในเขตพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อยในการปลูกมันสำปะหลัง ประกอบกับเกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกต้อง ทำให้ได้ผลผลิตแค่ไร่ละ 2 ตัน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกาญจนบุรี ไร่ละ 3.5 ตัน แต่พอมีโครงการส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรกรได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่มันสำปะหลัง มาตั้งแต่ปี 2559 มีสมาชิก 50 ราย พื้นที่รวม 1,111 ไร่ ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี สนับสนุนปัจจัยการผลิตตลอดจนงบประมาณดำเนินการเบื้องต้น ทำให้เกษตรกรสามารถใช้องค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตให้ดีขึ้น”

ผลจากวันนั้น นายคณพศ ฉะเอียงฉำ นักวิชาการส่งเสริมเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี กรมส่งเสริมการเกษตร เผยว่า ปัจจุบันกลุ่มแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ต.หนองไผ่ จัดเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ต้นแบบที่มีความเข้มแข็งระดับสูง มีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่องเพื่อวางแผนจัดการผลผลิตและการจำหน่าย รวมกลุ่มกันผลิต ใช้สารอินทรีย์ สารชีวภัณฑ์ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน มีการผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง (ปุ๋ยสั่งตัด) เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีเกินความจำเป็น เลือกพันธุ์มันสำปะหลังที่เหมาะสมกับพื้นที่ ดูแลควบคุมคุณภาพผลผลิต และเชื่อมโยงตลาดโดยการประสานกับลานมันสำปะหลังในพื้นที่ ให้รับซื้อผลผลิตของกลุ่มแปลงใหญ่ในราคาที่สูงกว่าเกษตรกรทั่วไป สามารถเป็นต้นแบบถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกรรายอื่นได้ จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.ด่านมะขามเตี้ย เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลังอย่างครบวงจร เพื่อเกษตรกรได้เข้ามาศึกษาดูงาน ได้รับความรู้เทคโนโลยีต่างๆ ที่ ศวก.แห่งนี้เป็นที่คิดค้นและได้ทดลองใช้จริงจนเห็นผลสำเร็จเป็นรูปธรรม เกษตรกรเข้ามาเรียนรู้สามารถนำกลับไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุน

“ก่อนที่เราจะมารวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ เราต่างคนก็ต่างปลูก ความรู้การจัดการแตกต่างกันไป ผลผลิตจึงได้ไม่เท่ากัน บางคนได้ไร่ละ 1 ตันต่อไร่ บางคนได้ไร่ละ 3 ตัน เวลาขาย ต่างคน

ต่างชาย ทำให้ได้ราคาถูก แต่พอทางกรมส่งเสริมการเกษตร มาส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ เราได้รับการถ่ายทอดความรู้จากหน่วยงานต่างๆ มีการตรวจวิเคราะห์ดินและปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีการผลิตปุ๋ย น้ำหมักชีวภาพ สารชีวภัณฑ์ไว้ใช้เอง มีระบบการปลูก การดูแลตามขั้นตอนมาตรฐาน รวมถึงมีการวางแผนการผลิตและจำหน่ายร่วมกัน มีคณะกรรมการเข้าไปตรวจสอบคุณภาพผลผลิตของสมาชิกก่อนเก็บจำหน่าย เพื่อให้ได้มันสำปะหลังที่มีคุณภาพ สะอาด เปอร์เซ็นต์แป้งสูง ช่วยเพิ่มมูลค่ามันฯ นอกจากนี้ การรวมกลุ่มฯ ยังช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองกับพ่อค้าให้รับซื้อผลผลิต ทำให้มันฯ ของกลุ่มเราขายได้ราคาสูงกว่าทั่วไปตันละ 50 บาท”

นายอนุวัฒน์ วรวงษ์ ประธาน ศพก. อ.ด่านมะขามเตี้ย และประธานกลุ่มแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ต.หนองไผ่ เล่าถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ทำให้วันนี้ สมาชิกในกลุ่มฯ ได้ผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มจากไร่ละ 1-3 ตัน ขึ้นมาอยู่ที่ไร่ละ 8-9 ตัน ...ในขณะที่ต้นทุนการผลิตลดลงจากไร่ละ 7,650 บาท เหลือเพียง 6,250 บาท

ชาติชาย ศิริพัฒน์